

TEKEMISEN KAUPUNKI

strategiapäivityksen
tilannekatsaus

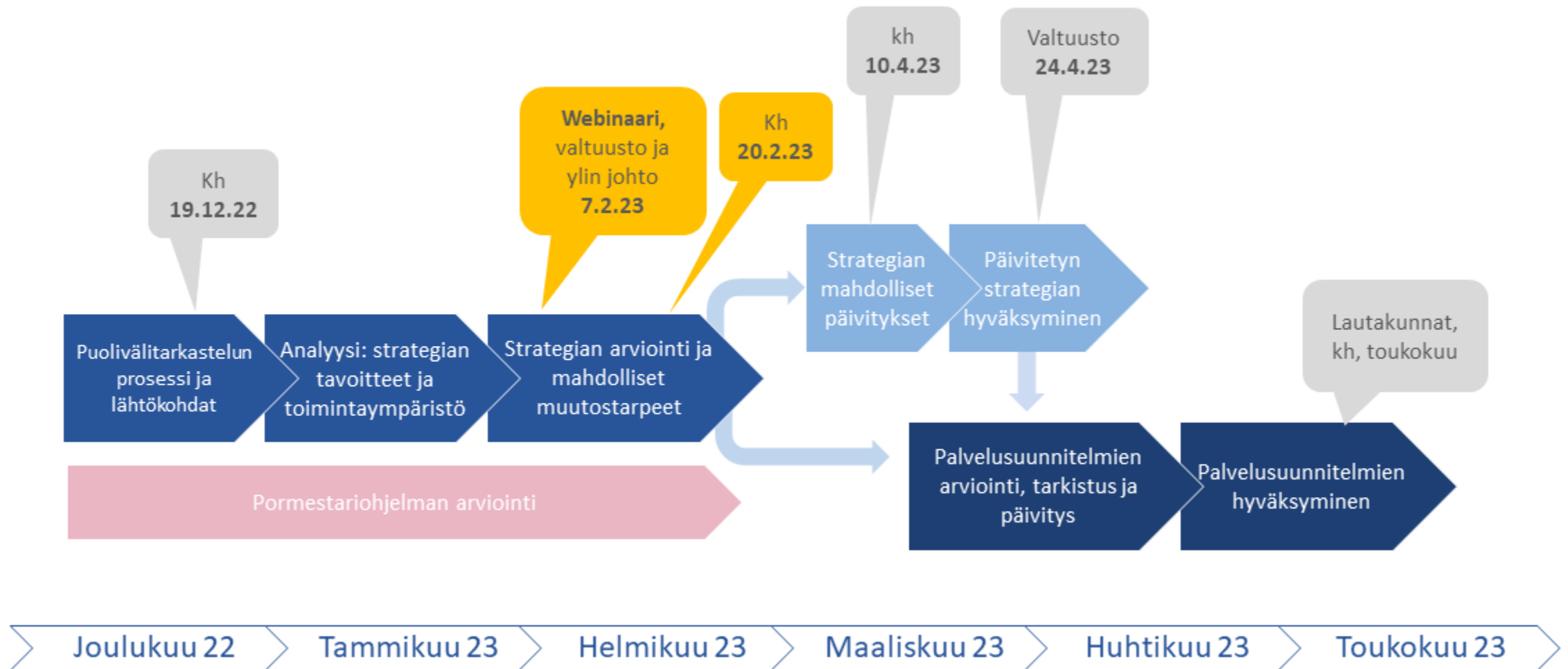
Kaupunginhallitus 20.2.2023

Kaupunginhallitus

- Saa tiedoksi strategian Tekemisen kaupunki päivityksen tilannekatsauksen

- Tampereen strategia Tekemisen kaupunki hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2021. Strategia on ohjannut vuosien 2022 ja 2023 toiminnan ja talouden suunnittelua. Valtuustokauden puolivälissä on nyt arvioitu strategian etenemistä.
- Strategian hyväksymisen jälkeen toimintaympäristössä on tapahtunut muutoksia, jotka ovat nostaneet tarpeen arvioida Tampereen strategisen kokonaisuuden kyvykkyyttä vastata muutoksiin.
- Kaupunginhallitus kävi 19.12.2022 keskustelun strategian puolivälitarkastelusta ja sille luodusta prosessista, jossa kevään 2023 aikana toteutetaan strategian väliarviointi sekä mahdollinen toimintaympäristön muutoksiin pohjautuva strategian päivittäminen.
- Kevään 2023 aikana tullaan toteuttamaan lautakuntien ja konsernihallinnon palvelusuunnitelmien päivitys. Palvelusuunnitelmat ovat osa kaupungin strategista kokonaisuutta, joten mahdolliset strategian muutosteemat on huomioitavissa strategian sijaan myös palvelusuunnitelmien päivityksessä.

Eteneminen

Strategian väliarviointi ja mahdolliset päivitystarpeet

- 7.2.2023 järjestettiin valtuuston strategiawebinaari, jossa kuultiin viestejä strategian väliarvioinnista, asiantuntija-alustuksia toimintaympäristön keskeisistä muutoksista sekä käytiin keskustelua strategian päivitystarpeista.
- Webinaariin osallistui n. 160 henkilöä (valtuusto, ylin johto, kehittämisasiantuntijat).
- Webinaarissa käytiin paneelikeskustelu strategian etenemisestä ja päivitystarpeista. Yleisö osallistui webinaariin Mentimeter –äänestyksillä.
  - n. 1/3 osallistujista kertoi näkemyksistään äänestyksissä.

Miten strategian painopisteet ovat mielestäsi edistyneet tähän mennessä?

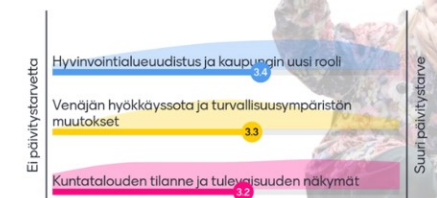
TAMPERE.

Kuva webinaarin paneelikeskustelusta

Kuinka suureksi koet strategian päivitystarpeen kyseisten toimintaympäristömuutosten osalta?

TAMPERE.

Kuvia äänestyksistä

Strategian väliarviointi

- Strategian väliarvioinnissa tarkasteltiin valtuustokauden tavoitteita sekä niiden etenemistä kuvaavien mittareiden tilannetta.
  - Osa strategian mittaritiedoista saadaan kyselyiden kautta loppuvuodesta (esim. hyvinvointi asuinalueilla ja kouluterveyskysely).
- Webinaarin osallistujat arvioivat, että strategian toteuttamisessa ollaan tähän mennessä edistytty keskiarvoa paremmin. Painopisteiden välillä ei ole juurikaan eroa.
- Arvio oli, että painopisteissä Tulevaisuuden edelläkävijyyttä ja Rohkeasti uudistuva kaupunki tavoitteiden edistämässä on onnistuttu parhaiten.
- Webinaarissa arvioitiin lisäksi missä teemoissa olemme erityisesti onnistuneet ja missä on vielä valtuustokaudella kirittävää.

Miten strategian painopisteet ovat mielestäsi edistyneet tähän mennessä?

Onnistumisia:

- Vetovoima
- Rohkea uudistuminen
- Kasvu
- Työllisyys
- Ratikka
- Yhteistyö
- Imago

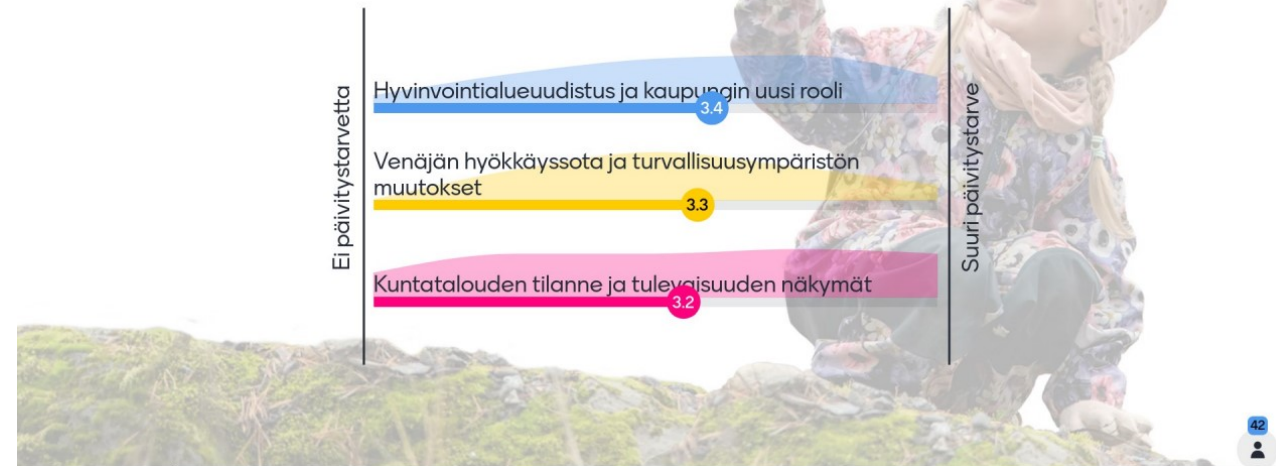
Kirittävää:

- Nuorten hyvinvointi
- Yhteisöllisyys
- Talous
- Yhdenvertaisuus
- Hiilineutraalius/ilmast
- Luonnon monimuotoisuus

Strategian päivitystarpeet

- Strategian päivitystarpeita tarkasteltiin webinaarissa suhteessa toimintaympäristön muutoksiin:
  - Hyvinvointialueuudistus ja kaupungin uusi rooli
  - Venäjän hyökkäyssota ja turvallisuusympäristön muutokset
  - Kuntatalouden tilanne ja tulevaisuuden näkymät.
- Yleisviesti webinaarin osallistujilta oli, että toimintaympäristön muutostekijät kohdistavat strategiaan jonkin verran päivitystarpeita.

Kuinka suureksi koet strategian päivitystarpeen kyseisten toimintaympäristömuutosten osalta?

Keskeisiä viestejä päivitykseen

- Webinaarin osallistujilta pyydettiin avoimia vastauksia kysymykseen ”Miten toimintaympäristömuutoksien tulisi näkyä strategian päivityksessä?”
  - Osa näki, että strategiaa ei ole tarve päivittää, vaan huomio tulee kohdentaa enemmän toteutukseen ja uusiin keinoihin tavoitteisiin pääsemiseksi. Lisäksi kommentoitiin, että siilomaisen tekemisen sijaan tulee pyrkiä enemmän yhdessä tekemiseen ja henkilöstön ratkaisukyvykkyyden lisäämiseen.
  - Nostettiin esiin, että strategian vuoteen 2030 tähtäävä iso kuva eli visio ja painopisteet ovat kunnossa. Mahdolliset päivitykset kohdentuisivat näin ollen strategian linjauksiin (mitä teemme), valtuustokauden tavoitteisiin ja mittareihin.

Keskeisiä viestejä päivitykseen

- toimintaympäristömuutokset

1. Hyvinvointialueuudistus ja kaupungin uusi rooli:

- Kommenteissa korostettiin kaupungin uutta roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä sekä hyvinvointialueyhteistyötä (ml. toiveet yhteistyön onnistumista kuvaaviin mittareihin).
- Lisäksi nostettiin näkökulmina esiin hyvinvointierot, varhainen tuki ja ennaltaehkäisy sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön vaikuttavuus.

2. Venäjän hyökkäyssota ja turvallisuusympäristön muutokset:

- Kommenteissa toivottiin vahvempia turvallisuuteen liittyviä kirjauksia.
- Lisäksi nostettiin näkökulmina esiin varautuminen ja riskienhallinta sekä kyberturvallisuus ja kriittisen infrastruktuurin turvaaminen.

3. Kuntatalouden tilanne:

- Kommenteissa ei esitetty merkittäviä päivitystarpeita nykyisiin strategian kirjauksiin.
- Näkökulmina nostettiin esiin tulevaisuuden investointitaso, vaikuttavuus, palkkaratkaisu sekä ongelmien ennaltaehkäisy talouden hallinnan näkökulmasta.

Ehdotus päivitystarpeiden huomioimiseksi 1/3

Hyvinvointialueuudistus ja kaupungin uusi rooli

Miten teema on huomioitu nykyisessä strategiassa ja palvelusuunnitelmissa

Useita linjauksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osa-alueisiin strategian painopisteessä Yhdenvertaiset yksilöt ja Tekevät yhteisöt: ”Vähennämme eriarvoisuutta ja köyhyyttä. Tampereella hyvinvointi jakautuu tasaisesti eri väestöryhmien ja alueiden välillä.” ja ”Panostamme ennaltaehkäisyyn. Edistämme hyvinvointialueen kanssa tamperelaisten hyvinvointia.” Lisäksi linjauksia mm. mielen hyvinvointiin, lapsi- ja ikäihmisystävällisyyteen, lasten ja nuorten hyvinvointitaitoihin, elinikäiseen oppimiseen, työkykyyn, kotoutumiseen, harrastamiseen, yhteisölliseen tukeen ja osallisuuteen.

Valtuustokauden tavoitteena mm. ”Tamperelaiset saavat tarvitsemansa palvelut ennaltaehkäisevästi” ja ”Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö on saumatonta.”

Kaikkien lautakuntien ja konsernihallinnon palvelusuunnitelmissa on strategian mukaiset painopisteet ja useita toimenpidekokonaisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen eri osa-alueisiin. Konsernihallinnon, Sivistys- ja kulttuurilautakunnan, Elinvoima- ja osaamislautakunnan ja Asunto- ja kiinteistölautakunnan palvelusuunnitelmissa hyvinvointialueyhteistyö on erityisesti huomioitu.

Muutosehdotukset strategiaan

1. Strategian Yhdenvertaiset yksilöt –painopisteen valtuustokauden **tavoite ”Tamperelaiset saavat tarvitsemansa palvelut ennaltaehkäisevästi” ja mittarit päivitetään.** Ehdotus muotoiluksi: **Kaupunkilaisten hyvinvointi ja terveys on parantunut ja sen edistämistyö on vahvistunut (mittareina TEA-viisari ja hyte-kerroin).**
  - TEA-viisari: Kaupungin toiminta kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (toimintakäytännöt, toimenpiteet ja resurssit) kulttuurin, liikunnan, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen sekä kuntajohdon osalta.
  - Hyte-kerroin: Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa ja kannustin. Lisäosan suuruus määräytyy toimintaa kuvaavista ja toiminnan vaikuttavuutta kuvaavista indikaattoreista eri ikäryhmissä (yht. 21 kpl).
2. Strategian Yhdenvertaiset yksilöt –painopisteen valtuustokauden tavoitteen ”Kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyö on saumatonta” **mittari päivitetään.**

Lisäehdotukset palvelusuunnitelmiin

1. Tarkennetaan lautakuntien toimenpidekokonaisuuksia varhaisen tuen ja ennaltaehkäisyn näkökulmista.
2. Päivitetään uusimman tiedon ja edenneen yhdyspintavalmistelun valossa hyvinvointialueyhteistyöhön liittyvät toimenpidekokonaisuudet eri lautakuntien yhdyspintapalveluissa.

Ehdotus päivitystarpeiden huomioimiseksi 2/3

Turvallisuusympäristön muutokset

Miten teema on huomioitu nykyisessä strategiassa ja palvelusuunnitelmissa

Linjaus strategian painopisteessä Yhdenvertaiset yksilöt: ”Tiivistämme monialaista yhteistyötä turvallisuuden ja tamperelaisten turvallisuuden tunteen parantamiseksi.”

Valtuustokauden tavoitteena turvallisuuden parantuminen ja turvallisuudentunteen vahvistuminen, jota mitataan katuturvallisuusindeksin, hyvinvointikyselyn ja kouluterveyskyselyn avulla.

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelusuunnitelmassa toimenpidekokonaisuus: Sosiaalisen turvallisuuden vahvistaminen. Lisäksi nuorten turvallisuuden tunteen vahvistamiseen on kiinnitetty erityistä huomiota Elinvoima- ja osaamislautakunnan palvelusuunnitelmassa.

Konsernihallinnon palvelusuunnitelmassa toimenpidekokonaisuudet: turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen vahvistaminen ja digiturvallisuuden parantaminen.

Muutosehdotukset strategiaan

1. Strategian Yhdenvertaiset yksilöt –painopisteen linjaukseen lisäys. **Uusi linjausehdotus:** ”tiivistämme monialaista yhteistyötä turvallisuuden ja tamperelaisten turvallisuuden tunteen parantamiseksi. **Nostamme varautumisemme tasoa ja huolehdimme toimintakyvystämme eri tilanteissa.**”

Lisäehdotukset palvelusuunnitelmiin

1. Tarkennetaan kyberturvallisuutta ja kyberturvallisuusuhkiin varautumista konsernihallinnon palvelusuunnitelmassa.
2. Tarkennetaan kaikissa palvelusuunnitelmissa valtuustokauden riskiprofiileja Venäjän hyökkäyssodan vaikutusten ja turvallisuusympäristömuutosten osalta.

Ehdotus päivitystarpeiden huomioimiseksi 3/3

Kuntatalouden tilanne

Miten teema on huomioitu nykyisessä strategiassa ja palvelusuunnitelmissa

Rohkeasti uudistuva kaupunki painopisteessä linjaukset: ”Hoidamme taloutta vastuullisesti. Hillitsemme menojen ja velanoton kasvua. Parannamme tuottavuutta ja vahvistamme tulopohjaa. Taloutemme on tasapainossa sote-uudistuksen jälkeen.”

Valtuustokauden tavoitteena: Talous on tasapainossa. Mittareina: tilikauden tulos, konsernitulos, investointien tulorahoitus %, lainamäärä/asukas, konsernilaina/asukas.

Konsernihallinnon palvelusuunnitelmassa toimenpidekokonaisuus: talouden tasapainon ja tuottavuuden edistäminen. Sivistys- ja kulttuurilautakunnan palvelusuunnitelmassa toimenpidekokonaisuus: talouden johtaminen ja hallinta. Yhdyskuntalautakunnan ja joukko-liikennelautakunnan palvelusuunnitelmassa toimenpidekokonaisuus: uudistuva palvelualue, jossa fokuksessa talousjohtamisen ja tuottavuuden kehittäminen. Elinvoima- ja osaamislautakunnan sekä Asunto- ja kiinteistölautakunnan palvelusuunnitelmissa toimenpidekokonaisuudet tiedolla johtamisen kehittämiseen talouden hallinnan vahvistamiseksi.

Muutosehdotukset strategiaan

Ei esitettyjä muutosehdotuksia.

Lisäehdotukset palvelusuunnitelmiin

1. Palvelusuunnitelmien päivityksessä tarkastellaan toimenpidekokonaisuuksien priorisointimahdollisuuksia tiukentuneessa talousnäkyvässä sekä sisällytetään palvelusuunnitelmiin talous- ja tuottavuusohjelman toimenpiteitä tarkoituksenmukaisella tavalla.

Muita webinaarin viestejä

- Webinaarin Mentimeter –vastauksissa nostettiin myös edellä mainittujen toimintaympäristömuutosten lisäksi teemoja, joita tulisi huomioida strategian tai palvelusuunnitelmien päivityksessä. Tällaisia teemoja:
  - Luonnon monimuotoisuus
  - Luontonäkökulma
  - Liikenteen kasvu
  - Liikenteen päästöjen hillintä
  - Väestönkasvun mahdollisuudet ja haasteet
- Esitetään, että teemat viedään palvelualueille ja konsernihallintoon huomioitavaksi palvelusuunnitelmien päivityksessä.

Strategiaan esitettävät muut muutokset

- Strategiaan on tarkoituksenmukaista tehdä päivityksen yhteydessä seuraavat muutokset:
  - Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirryttyä hyvinvointialueelle poistetaan tavoitteesta ”Tamperelaiset saavat tarvitsevansa palvelut ennaltaehkäisevästi” mittarit, jotka koskevat hyvinvointialueen palveluja. Tällaisia ovat: kotona, tehostetussa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa asuvien ikäihmisten määrä ja lastensuojelun asiakkaiden määrä.
  - Kaupungin siirryttyä asiakastyytyvyyden mittaamisesta asiakaskokemuksen mittaamiseen poistetaan tavoitteesta ”Asiakaskokemus on parantunut” asiakastyytyvyyden vanhentunut mittari.
  - Valtuustokauden tavoitteena on, että ”Asiointi digitaalisessa kanavassa on mahdollista 50 % kaupungin palveluja”. Mittarina: Digitaalisten palvelujen määrä suhteessa palvelujen kokonaismäärään. Sosiaali- ja terveyspalvelujen siirryttyä hyvinvointialueelle tulee tavoitteen muotoilua ja prosenttiosuutta muuttaa vastaamaan kaupunkiorganisaation nykyistä palvelurakennetta. Muotoiluesitys ja prosenttiosuus valmistelussa.

Tarkennettu aikataulu

Ajankohta		Toimija
19.12.22	Puolivälitarkastelu, prosessi ja lähtökohdat	KHkeko
Vk 1-7	Strategian valtuustokauden tavoitteiden arviointi ja toimintaympäristöanalyysi	Strategia- ja kehittämissyksikkö
7.2.2023	Strategiawebinaari (teemana mm. strategian arviointi, HVA ja muuttunut turvallisuustilanne), etätilaisuus	Valtuusto ja ylin johto
20.2.23	Keskustelu mahdollisista päivitystarpeista	Kh
Vk 8-10	Muutoksien tarkennus ja konkretisointi	Palvelualueet, konsernihallinto
Vk 10-11	Mahdolliset päivityksen kommenttikierrokset	Palvelualueet, valtuustoryhmät
28.3.23	Strategian mahdolliset päivitykset	Kaupungin johtoryhmä
10.4.2023	Strategiapäivityksen hyväksyminen valtuustolle, mikäli strategiaan tulee muutoksia	Kh
24.4.2023	Päivitetyt strategian hyväksyminen tai teknisten muutosten vieminen tiedoksi	Valtuusto
Huhtikuu	Palvelusuunnitelmien tarkastelu ja päivitys	Palvelualueet, konsernihallinto
Toukokuu	Palvelusuunnitelmien hyväksyminen	Lautakunnat, kh

Mikäli strategiaan ei esitetä isoja muutoksia, jää tämä prosessista pois

Linjattavaksi

- Ovatko ehdotetut strategiamuutokset ja viestit palvelusuunnitelmien päivitykseen riittäviä?
- Miten prosessia toivotaan jatkettavan, viedäänkö valtuustoryhmiin kommentoitavaksi?
- Viedäänkö valtuustoon hyväksyttäväksi vai teknisinä muutoksina tiedoksi?

KIITOS!

